

Föräldrateamsverksamhet

- Material för att starta föräldrateamsverksamhet i skolorna och för föräldrateamen.
- Konceptet och materialet har tagits fram i huvudstadsregionen inom Programmet för utveckling av barn- och familjetjänsterna (LAPE) 2017–2018.

Vilket behov svarar utvecklingsarbetet på?

De flesta skolorna har föräldraföreningar, men föräldrarnas fria umgänge varierar mellan skolor och klasser. Det finns inget enhetligt sätt att hjälpa föräldrarna att starta kamratverksamhet i skolan eller gruppen och varken skolorna eller föräldraföreningarna har haft material om detta att erbjuda.

Vad utvecklades?

Det här materialet har tagits fram i samarbete med dem som jobbar med huvudstadsregionens projekt för utveckling av barn- och familjetjänsterna, Finlands Föräldraförbund rf och KokoEspoo ry.

Materialet testades och kommenterades av två skolor och två föräldraföreningar. Responsen och kommentarerna har föranlett en del ändringar.

Presentation av verksamheten

Skolan och/eller föräldraföreningen startar föräldrateam

En lärare eller annan personal och/eller någon från föräldraföreningen

- berättar vad ett föräldrateam är, om nyttan, verksamheten och var teamet kan få stöd
 - verksamheten kan till exempel presenteras med stordiora 4–8
- önskar att klassens föräldrar grundar ett team eller så utses en kontaktförälder
 - önskar att teamet väljer en person som sköter kontakterna med läraren och föräldraföreningen. Personens namn meddelas dessa.
 - uppmuntrar teamet att bestämma en tid för första mötet
 - ger teamet det här materialet som stöd för verksamheten
- ber föräldrarna utbyta kontaktuppgifter och komma överens om att hålla kontakt
 - det lönar sig att diskutera vad som är ett bra sätt att hålla kontakt (se stordia 8)
- *”Jag tyckte det var jättefint att föräldraföreningen berättade om verksamheten för klassen. Hen talade inspirerande och fick oss att utbyta kontaktuppgifter och grunda en Facebookgrupp för klassens föräldrar. En fin idé och verksamhetsmodell.” (Respons 9/2018)*

Vad är ett föräldrateam?

Klassens föräldrateam är en fritt formad grupp av 3–6 föräldrar.

Teamet ordnar sammanhållande verksamhet och stärker barnens skyddsnät. Samtidigt stöds lärarens och elevernas arbete och trivseln i skolan ökar.

Teamets verksamhet är planmässigt, lätt att ordna och tillräckligt enkelt.

Att ordna en lägerskola eller organisera penninginsamling är typisk verksamhet, men det kan vara mycket annat och teamet behöver inte ordna lägerskola.

Teamets mål

- *Stärka klassens sammanhållning*
- *Skapa trygghet och skyddsnät för alla klassens elever*
- *Främja att föräldrarna lär känna varandra, bildar nätverk och samarbetar*
- *Stöda läraren och eleverna i deras arbete i en god och uppbyggande anda*
- *Underlätta kommunikation mellan föräldrar samt mellan föräldrar och lärare*

Tips för verksamheten

- Tema- och diskussionskvällar för föräldrar
- Idrottsevenemang för barn och föräldrar tillsammans
- Utflykter till kultur- och naturobjekt
- Orientering i skogen och i staden
- Föräldrarna uppträder för barnen
- Barnen uppträder för föräldrarna
- Lägerskola
- Talko
- Basar
- Klubbar och hobbyverksamhet
- Sagostunder med sagor från olika kulturer
- Skoldag för föräldrarna
- Eleverna uppträder på ett sjukhus eller äldrecenter
- Matlagningskvällar för barn och föräldrar tillsammans
- Konstevenemang
- Arbetsplatsbesök
- Pyssekvällar
- Brädspelskvällar
- Teaterklubb
- Gratisloppis
- Verksamhet för mammor och döttrar/pappor och söner
- Klassens fest
- Lära om olika kulturer och religioner
- Ordna evenemang för parallellklassen
- Guidning kring skolan och bostadsområdet för nyinflyttade familjer

Mera tips finns på:

<https://vanhempainliitto.fi/oppaat/ideoita-vanhempaintoimintaan/>

<https://www.hemochskola.fi/material/>

När du ordnar något, kom ihåg att säga att arrangören inte har försäkrat deltagarna. Skolans eller daghemmets försäkring gäller inte, om inte evenemanget har antecknats i enhetens verksamhetsplan.

Erfarenheter, lärare och teammedlemmar berättar

Här kan ni ta upp erfarenheter i skolan till exempel

Här är några citat från andra team som samlats in under LAPE-arbetet:

”Att teamet har ordnat gemensamma evenemang för klassens elever och föräldrar, såsom lillajul och vårutflykt, har verkat mycket positivt på sammanhållningen. Det är viktigt att det också funnits tid för att leka tillsammans under fria former på dessa utflykter. För barnen är det tydligt också viktigt med traditioner, såsom teaterstycket som teamet ordnat på lillajulfesten och sandslottstävlingen på vårutflykten.”

Lärare på fyran, våren 2018

”Jag har varje år planerat och regisserat en improvisationsföreställning som uppförts på klassens lillajulfest som föräldrteamet ordnar. På första och andra klassen bad jag föräldrarna uppträda för barnen, men på trean och fyran ville barnen uppträda. När jag delade ut rollerna på fyran sade flickorna att 'i år måste jag få uppträda, för det gjorde jag inte i fjol', och kom också annars ihåg vem som haft vilken roll året innan. Det att de kom ihåg så bra visar hur viktig föreställningen varit för barnen och sporrar mig att planera och regissera något för femmans fest också.”

Teammedlem med pojke i fyran, våren 2018

Var kan jag få stöd och idéer för teamet?

Skolans föräldraförening

- Fadderföräldrar i skolans existerande föräldrateam (fråga föräldraföreningen)

Skolans lärare för språk- och kulturgrupper

Hem och skola rf

Finlands Föräldraförbund rf har material på finska

- tuija.metso@vanhempainliitto.fi 044 755 1371 och anri.leveelahti@vanhempainliitto.fi 044 755 1372
- valtteri.tervala@vanhempainliitto.fi 044 755 1374

Varför behövs kontaktuppgifter?

- Det är vanligt att skapa en e-postlista eller Facebook-grupp där man kan informera klassens familjer om evenemang som föräldrar ordnar.
- Man kan också grunda en WhatsApp-grupp där man talar om möten eller frågor om utfärder, kommande prov, tappade kläder m.m.
 - Via WhatsApp kan man också spontant sammankalla klassens familjer till picknick i parken eller fotboll på bollplanen.
- Föräldraföreningen kan samla kontaktuppgifter om teamens kontaktpersoner, med tillstånd av dessa,
 - Då bildas ett eget personregister eller en del av ett register, som ska ha en dataskyddsbeskrivning, eller den existerande beskrivningen ska kompletteras.

Annat material för teamet

Teamets första möte

Teamet möts så fort som möjligt och behandlar åtminstone följande frågor:

- Bekantar sig tillsammans med detta LAPE-infopaket
- Avtalar om kontakt (e-post/Whatsapp/Facebook eller liknande) och hur ofta man ska mötas.
- **Delat ansvar.** Teamet drar nytta av föräldrarnas kompetens och ser till att ingen har för stort ansvar och alla möjlighet att delta.
 - Välj åtminstone en eller två teamledare som kommunicerar och sammankallar teamet.
 - För hela klassens familjer kan man till exempel kommunicera via en e-postlista eller en Whatsapp-grupp.
- Hur beaktas de som inte talar svenska?
- Kom överens om samarbete med läraren och föräldraföreningen (se följande dia).
- Hurdan verksamhet vill man ordna med det här gänget? (Tips finns bland annat i detta LAPE-material)

Teamets samarbete med läraren och föräldraföreningen

- **Läraren**
 - Kan komma med önskemål och delta i planeringen och genomförande av verksamheten.
 - I början och slutet av läsåret kan läraren tillsammans med teamet se till att verksamheten fortsätter.
 - Teamet kan be läraren om hjälp att förmedla viktiga meddelanden, till exempel om kommande evenemang, till hela klassen via Wilma eller någon annan kanal.
- **Teamet kan samarbeta med föräldraföreningen:**
 - Det är bra att föräldraföreningen känner till teamet och dess verksamhet.
 - Ett bra sätt är att utse en medlem i teamet som håller kontakt
 - Teamet kan ställa upp t.ex. med ett programnummer eller talkoinsats för föreningen när denna ordnar något för hela skolan.
 - Föreningen kan stöda teamet t.ex.
 - Ordna gemensamma evenemang i samarbete med skolan, t.ex. genomgång av läsårsplanen och föreningens årsmöte
 - Erbjud teamen möjligheter, tips och förnödenheter t.ex. för penninginsamling eller ordnande av evenemang.
 - Föreningen kunde också sammankalla teamens representanter på hösten, så att dessa kan bilda nätverk där de kan fungera som bollplank för idéer och dela med sig erfarenheter.
- Det lönar sig att kontakta föräldraföreningen!
- Mera information på finska: <https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2018/08/Luokan-vanhempaintiimi-esite-2017.pdf>

Länkar

- Idéer för föräldraverksamhet: www.hemochskola.fi/foreningar/foreningskunskap/idebank
- Skolordlista: <https://hemochskola.fi/material/skolordlista/>
- Koulukielen sanasto: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/koulukielen-sanasto/>
- Skolan börjar – välkommen: <https://hemochskola.fi/material/article-110297-57988-skolan-borjar-valkommen>
- Koulu alkaa – tervetuloa: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/koulu-alkaa-tervetuloa/>
- Välkommen till högstadiet: <https://hemochskola.fi/material/article-110297-64621-valkommen-till-hogstadiet>
- Opas seiskaluokkalaisen vanhemmille: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/tervetuloa-ylakouluun/>
- Avgiftsfri grundläggande utbildning – exkursioner och lägerskolor: https://www.oph.fi/lagar_och_anvisningar/anvisningar_och_rekommendationer/grundlaggande_utbildning/exkursioner_och_lagerskolor
- Maksuton perusopetus - Kouluretket ja leirikoulut: https://www.oph.fi/saadokset_ohjeet/ohjeita_koulutuksen_jarjestamiseen/perusopetuksen_jarjestaminen/koulu_retket_ohjeet_ohjeita_leirikoulut
- Personuppgiftslag www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990523
- Henkilötietolaki: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990523>
- Avaimia monikulttuuriseen vanhempainyhdistystoimintaan: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/avaimia-monikulttuuriseen-vanhempainyhdistystoimintaan/>
- Neuvoja tapahtuman järjestämiseen: <https://vanhempainliitto.fi/ohjeet/neuvoja-tapahtuman-jarjestamiseen/>
- Klassens föräldrateam: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/luokan-vanhempaintiimi/>
- Yhdessä. Monikielinen esite vanhempainyhdistystoiminnasta: <https://vanhempainliitto.fi/esitteet/yhdessa/>